

עירובין מט

שתי הבנות במחלוקת ר' שמעון וחכמים

מר רב יהודה אמר רב	רב יהודה בשם שמואל
זו דברי רבי שמעון. אבל חכמים אומרים: רשות אחת משמשת לשתי רשויות. אבל לא שתי רשויות משמשות לרשות אחת	אף זו דברי רבי שמעון, אבל חכמים אומרים: שלשתן אסורות.
	ברייתא לחזק: אמר רבי שמעון: למה הדבר דומה לשלש חצירות הפתוחות זו לזו ופתוחות לרשות הרבים, עירבו שתיים עם האמצעית — זו מביאה מתוך ביתה ואוכלת, וזו מביאה מתוך ביתה ואוכלת. זו מחזרת מותרת לתוך ביתה, וזו מחזרת מותרת לתוך ביתה. אבל חכמים אומרים: שלשתן אסורות.

שמואל הולך לשיטתו: דאמר שמואל: חצר שבין שני מבואות, עירבה עם שניהם — אסורה עם שניהם. לא עירבה עם שניהם — אוסרת על שניהן. היתה באחד רגילה, ובאחד אינה רגילה, זה שרגילה בו — אסור, וזה שאינה רגילה בו — מותר.

הגבלת הדין: אמר רבה בר רב הונא: עירבה עם שאינה רגילה בו — הותר רגילה לעצמו. עוד הגבלה לדין: ואמר רבה בר רב הונא אמר שמואל: אם עירבה רגילה לעצמו, וזה שאינה רגילה בו לא עירב, והיא עצמה לא עירבה — דוחין אותה אצל שאינה רגילה בו. וכגון זה כופין על מדת סדום.

עוד דינים של שמואל בעירוב חצרות:

1. אמר רב יהודה אמר שמואל: המקפיד על עירובו — אין עירובו עירוב. מה שמו — עירוב שמו. דעה אחרת: רבי חנינא אמר: עירובו עירוב, אלא שנקרא מאנשי ורדינא.
2. אמר רב יהודה אמר שמואל: החולק את עירובו — אינו עירוב. קושי: כמאן? כבית שמאי, דתניא: **חמשה שגבו את עירובן ונתנהו בשני כלים, בית שמאי אומרים: אין זה עירוב, ובית הלל אומרים: הרי זה עירוב!** תירוץ: אפילו תימא בית הלל: עד כאן לא קאמרי בית הלל התם אלא דמליין למנא ואיתר, אבל היכא דפלגיה מיפלג — לא.

קושי: ותרת, למה לי?

- תירוץ: צריכי, דאי אשמעינן התם (1) — משום דקפיד. אבל הכא (2) — אימא לא. ואי אשמעינן הכא (2) — משום דפלגיה מיפלג, אבל התם (1) — אימא לא, צריכא.

עוד קושי: אמר ליה רבי אבא לרב יהודה בבי מעצרתא דבי רב זכאי: מי אמר שמואל "החולק את עירובו — אינו עירוב"? והאמר שמואל: בית שמניחין בו עירוב — אינו צריך ליתן את הפת. מאי טעמא, לאו משום דאמר דכיון דמנח בסלא — כמאן דמנח הכא דמי? הכי נמי: כיון דמנח בסלא — כמאן דמנח הכא דמי!

תירוץ: אמר ליה: התם — אף על פי שאין פת, מאי טעמא — דכולהו הכא דיירי.

איך פועל עירוב חצרות?

רבה	שמואל	
עירוב משום דירה	עירוב משום קנין	
לא	כן	כלי
כן	לא	שוה פרוטה
כן	לא	קטן

קושי על שמואל: ואם תאמר: מפני מה אין קונין במעה

תירוץ: מפני שאינה מצויה בערבי שבתות.

קושי: היכא דעירב, מיהו לקני!

תירוץ: גזירה שמא יאמרו מעה עיקר, וזמנין דלא שכיח מעה, ולא אתי לאיערובי בפת, דאתי עירוב לאיקלולי.

קושי על שניהם: אמר ליה אביי לרבה: לדידך קשיא ולשמואל קשיא. הא תניא: **חמשה שגבו את עירובן, כשהם מוליכין את עירובן למקום אחר — אחד מוליך לכולן**. הוא ניהו דקא קני, ותו לא. הוא ניהו דקא דייר, ותו לא!
תירוצ: אמר ליה: לא לדידי קשיא, ולא לשמואל קשיא, שליחות דכולהו קא עביד.

פסיקה במחלוקת בין ר' שמעון ורבנן: אמר רבה אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: הלכה כר' שמעון.

משנה. מי שבא בדרך וחשכה לו, והיה מכיר אילן או גדר, ואמר: **"שביתתי תחתיו"** — לא אמר כלום. **"שביתתי בעיקרו"** — מהלך ממקום רגליו ועד עיקרו אלפים אמה, ומעיקרו ועד ביתו אלפים אמה. נמצא מהלך משחשיכה ארבעת אלפים אמה.

אם אינו מכיר, או שאינו בקי בהלכה, ואמר **"שביתתי במקומי"** — זכה לו מקומו אלפים אמה לכל רוח. עגולות, דברי רבי חנינא בן אנטיגנוס, וחכמים אומרים: מרובעות, כטבלא מרובעת, כדי שיהיה נשכר לזויות.

וזו היא שאמרו: העני מערב ברגליו. אמר רבי מאיר: **אנו אין לנו אלא עני**. רבי יהודה אומר: **אחד עני ואחד עשיר**, לא אמרו מערבין בפת אלא להקל על העשיר, שלא יצא ויערב ברגליו.

שאלה: מאי **"לא אמר כלום"**?

ר	שמואל
לא אמר כלום כל עיקר, דאפילו לתחתיו של אילן לא מצי אזיל	לא אמר כלום לביתו, אבל לתחתיו של אילן מצי אזיל. ונעשה תחתיו של אילן חמר גמל. בא למדוד מן הצפון — מודדין לו מן הדרום, בא למדוד מן הדרום — מודדין לו מן הצפון

